

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қараша айы 2025 жыл 2 апта

Қараша – әділдік және жауапкершілік айы
 Уәделерді орындай білу
 Адамдар барлығы әртүрлі екендігін білу, түсіну

Жауапты болу

Күн тәртібі	Дүйсенбі 10.11.2025 ж	Сейсенбі 11.11.2025 ж	Сәрсенбі 12.11.2025ж	Бейсенбі 13.11.2025ж	Жұма 14.11.2025ж
Балаларды қабылдау	Балаларды жылы қарсы алу, ата-аналарымен амандасу Балалардың сыртқы келбетін, денсаулық жағдайын бақылау (көңіл-күйі, тазалығы, дене температурасы, т.б.) Ата-аналардан баланың денсаулығы туралы қысқаша ақпарат алу Балаларды жеке-жеке ойынға бағыттау, таңғы тыныш ойындарды ұйымдастыру Әлеуметтік қарым-қатынасын дамытуға жағдай жасау (кұрдастарымен амандасу, әңгімелесу) Қауіпсіздікті қамтамасыз ету (заттарын дұрыс орнына қою, тәртіп сақтау) Қауіпсіз, жайлы дамытушы білім беру ортасын құру Қазақ халқының мәдени мұрасы домбыра күйлерін қосу Күй күмбірі				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыру; әр тәрбиеленушінің отбасымен әріптестік қарым-қатынасын орнату; балаларды дамыту мен тәрбиелеу үшін отбасы мен МДҰ-ның күш-жігерін біріктіру; ата-аналардың, МДҰ тәрбиеленушілері мен педагогтерінің қарым-қатынасына оң көзқарас, ортақ мүдделер, өзара түсіністік атмосферасын құру. Ата-аналармен жұмысты ұйымдастыру Баланың өздігінен киінуге мүмкіндік беріңіз, аздап уақыт қалдырыңыз. Баланың таңғы асын дәруменге бай етіп дайындаңыз. Жылы тілектер айтып шығарып салыңыз, бұл сенімділік береді. Киімін өзі таңдауына мүмкіндік беріңіз, бірақ ауа райына сай нұсқалар ұсыныңыз.				

<p>Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары</p>	<p>Танымдық әрекет – «Түсті тап!» ойынында балалар түрлі түсті ойыншықтарды ажыратады және атауға тырысады.</p>	<p>Эксперименталдық әрекет – суға бояу тамызып, оның түсінің өзгерісін бақылау арқылы қызығушылығын арттыру.</p>	<p>Қимылдық әрекет – «Түске жүгір!» ойынында тәрбиеші атаған түске қарай жүгіру арқылы түстерді бекіту.</p>	<p>Шығармашылық әрекет – түрлі түсті қағаздан дөңгелек пен үшбұрыш пішіндерін жапсыру.</p>	<p>Коммуникативтік әрекет – «Бұл не?» ойынында пішіндердің атын бірге айту.</p>
<p>Ертеңгілік жаттығу</p>	<p>«Менің Қазақстаным» әнұран тыңдату,бірге орындау,жәттату Әнұран орындалғанда қолды жүрек тұсына қою, тік тұру, тыныштық сақтау дағдыларын бекіту. Әнұран кезінде балалардың бір-біріне ескерту жасауы емес, үлгі көрсету арқылы тәртіпке үйрету. Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені Таңғы жаттығуларды ұлттық немесе заманауи ритмді күйлердің сүйемелдеуімен орындау.Міндеті: Қозғалыс белсенділігін арттырумен қатар, күй ырғағын сезінуге, музыкалық есту қабілетін дамытуға ықпал ету. Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті, «Күй күмбірі» Адал азамат біртұтас тәрбие бағдарламасы</p>				
<p>Таңғы ас</p>	<p>Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Желдерін өз бетімен тұру, жуыну кезінде киімді суламау, жуыну кезінде суды шашыратпау білігін бекіту. Өз орнын тауып отыру. Үстел басында қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру: нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып шайнау, ауызды тамаққа толтырып сөйлемей. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтуды үйрету, балаларға табиғи ресурстардың шектеулі екенін түсіндіру, суды, жарықты, үнемдеуге үйрету. Мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті, «Үнемді тұтыну» Адал азамат біртұтас тәрбие бағдарламасы</p>				
<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</p>	<p>Балаларды ұйымдастырылған іс-әрекетке психологиялық даярлау, құрал-жабдықтарды әзірлеу, назар аударту орындарын ұйымдастыру Балалардың танымдық, коммуникативтік, әлеуметтік, шығармашылық және дене дағдыларын жоспарға сәйкес қалыптастыру әрекеттері Қауіпсіз,жайлы дамытушы білім беру ортасын құру</p>				
<p>Кестеге сәйкес ҰІӘ</p>	<p>Дене тәрбиесі Тәрбиеші балаларға:</p>	<p>Музыка Аю оянады</p>		<p>Дене тәрбиесі Балалар «жолмен</p>	<p>Дене тәрбиесі Балалармен бірге</p>

	<p>“Сәбіз жейміз” – сөйлемді қайталау Әлеуметтік дағды. Қоршаған әлеммен таныстыру әрекеті: – Алма ағашта, сәбіз жерде өседі (сурет көрсету, көрсету арқылы түсіндіру).</p>	<p><i>ішем, Денім сау боп өсем мен!</i> Қоршаған әлеммен таныстыру әрекеті: – Сүт қайдан келеді? (сиырдан), нан ше? (дәннен, ұннан).</p>	<p>– Тамақ ішер алдында не істеу керек? (Қол жуу!)</p>	<p>көкөністер қайда өседі? (бақта, бақшада).</p>	<p>қоян – сәбіз шырыны. Қоршаған әлеммен таныстыру әрекеті: – “Не пайдалы?” “Нені көп жеуге болмайды?” қарапайым сұрақтар.</p>
Серуенге дайындық	<p>Көрсету бойынша киімдерін киюді, қимыл белсенділігіне жағымды эмоциялық қарым-қатынас білдіруді, бұрын игерген қимылдарды өздігінен орындауды жетілдіру. Киім шкафтарын тануды қалыптастыру өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ұсақ моториканы дамыту Серуен алдында және барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау: топтан бөлінбеу, ойын алаңын дұрыс пайдалану, қауіпті заттарды ұстамау, ауызға салмау ережелеріне үйрету Тәрбиеленушілер үшін қауіпсіз, жайлы, дамытушы білім беру ортасын құру</p>				
Серуен	Қазан айына арналған серуен картотека жинағы қосымша жасақталған				
Серуеннен оралу	<p>Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай педагогтің артынан жүру, жұптасып жүруді үйрету. Өз шкафтарын тану дағдысын қалыптастыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. (дербес қимыл әрекеті).</p>				
Түскі ас	<p>Түскі ас алдында гигиеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Балаларды үстел басында дұрыс отыру, үстелге қойылған ыдыстар мен заттарды таныстыруды жалғастыру балаларға табиғи ресурстардың шектеулі екенін түсіндіру, суды, жарықты, үнемдеуге үйрету. Мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті, «Үнемді тұтыну» Адал азамат біртұтас тәрбие бағдарламасы Ыстық тағамды үрлеп, абайлап жеу.</p>				

	<p>Қасықты, шанышқыны дұрыс ұстау, ас құралдарын ауызға салмай ойнамау. Тамақты отырып, асықпай жеу. Тамақтану кезінде сөйлеспеу, тамақты шашпау. Ас ішіп болған соң ас құралдарын үстелдің шетіне қою, ауызды майлықпен сүрту. Тәрбиеленушілер үшін қауіпсіз, жайлы, дамытушы білім беру ортасын құру</p>				
Күндізгі ұйқы	<p>Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Бесік жырын айтып беру (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (Музыка)</p>				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	<p>Біртіндеп ояту: Балаларды жұмсақ дауыспен, жағымды музыкамен ояту. Сауықтыру жаттығулары: Түйіршек және жұмсақ жолақшалармен жүру арқылы табан массажын жасау, жеңіл кимыл жаттығулары (денсаулықты нығайту, бұлшық етті сергіту). Өзіне-өзі қызмет ету: Киімін ретімен кию, түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімін дұрыс кию (ірі және ұсақ моториканы дамыту). Мәдени-гигиеналық дағдылар: Қолын сабындап жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні орнына ілу (тазалыққа баулу).</p>				
Бесін ас	<p>Ересектің бақылауымен бетін, колдарын ластанған кезде және тамақтың алдында өз бетінше жуу, беті мен қолын жеке орамалмен құрғатып сүрту, ересектің көмегімен өзін ретке келтіруін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Үстел басында қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру: нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып шайнау, ауызды тамаққа толтырып сөйлемеу. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтуды үйрету, балаларға табиғи ресурстардың шектеулі екенін түсіндіру, суды, жарықты, үнемдеуге үйрету. Мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті, «Үнемді тұтыну» Адал азамат біртұтас тәрбие бағдарламасы</p>				
Балалардың дербес іс-әрекеті (кимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	<p>Сурет салу әрекеті: – Саусақпен қызыл және қызғылт бояуға тигізіп “алма” мен “сәбіз” салу. Мүсіндеу әрекеті: – Ермексаздан домалақ (алма),</p>	<p>Сурет салу әрекеті: – Түстермен тағам бейнесін бояу (ақ – сүт, сары – нан). Мүсіндеу әрекеті: – Ермексаздан</p>	<p>Сурет салу әрекеті: – Көк бояумен “су”, сары бояумен “күн” бейнелеу. Мүсіндеу әрекеті: – Саздан “сабын көпіршігі” (домалақ пішін). Жапсыру әрекеті:</p>	<p>Сурет салу әрекеті: – Саусақпен түрлі түсті дақтар арқылы “жеміс-жидек” бейнелеу. Мүсіндеу әрекеті: – Саздан кішкентай жемістер жасау. Жапсыру әрекеті: – Жеміс суреттерін қағаз</p>	<p>Сурет салу әрекеті: – “Дәрумен себеті” – бала түстермен бояйды. Мүсіндеу әрекеті: – Ермексаздан “күліп тұрған бала” жасау. Жапсыру әрекеті: – “Дәрумендер</p>

	<p>ұзынша (сәбіз) жасау.</p> <p>Жапсыру әрекеті: – Дайын пішіндерді жапсыру (алма мен сәбіз суреттерін қағазға желімдеу).</p> <p>Құрастыру әрекеті: – Текшелерден “жеміс сәресін” құрастыру (тәрбиешімен бірге).</p>	<p>нан мен ірімшік жасау.</p> <p>Жапсыру әрекеті: – “Пайдалы тағам” суреттерін желімдеп жапсыру.</p> <p>Құрастыру әрекеті: – “Ас үстелі” – текшелермен үстел мен тәрелке жасау.</p>	<p>– Қол суретін жапсыру (дайын алақан пішінін желімдеу).</p> <p>Құрастыру әрекеті: – “Қол жуу бұрышы” (кішкене раковина мен сүлгі бейнесі).</p>	<p>себетке жапсыру.</p> <p>Құрастыру әрекеті: – “Бакша” – текшелерден бағаналар мен орындар жасау.</p>	<p>панносы” – жеміс пішіндерін жапсыру.</p> <p>Құрастыру әрекеті: – “Денсаулық қалашығы” – бірге құрастыру (сөрелер, себет, дастарқан).</p>
Балалармен жеке жұмыс	<p>«Жануарлар қалай дыбыстайды?»</p> <p>Міндеті: Еліктеу дыбыстарын қолдану арқылы сөйлеуге ынталандыру.</p> <p>Жұмыс мазмұны: Мысық, ит, сиыр, қой суреттерін көрсетіп, олардың дауысын шығару.</p>	<p>«Бұл кім?»</p> <p>Міндеті: Таныс адамдарды атауға, сұраққа жауап беруге үйрету.</p> <p>Жұмыс мазмұны: Сурет тер арқылы «Бұл кім? — Апа!», «Бұл кім? — Ата!» деп қайталау.</p>	<p>«Түсті тап!»</p> <p>Міндеті: Түстерді ажырату, сөздік қорды кеңейту.</p> <p>Жұмыс мазмұны: Өр түсті кубиктермен ойнау. «Қызылды бер», «Сарыны қой» сияқты нұсқаулар.</p>	<p>«Үрлейік!»</p> <p>Міндеті: Дем шығаруды жаттықтыру, сөйлеу мүшелерін белсендіру.</p> <p>Жұмыс мазмұны: Жұмсақ шар, қағаз, сабын көпіршігін үрлеу.</p>	<p>«Қол шапалақтайық»</p> <p>Міндеті: Бірғақ сезімін дамыту, еліктеу дағдысын қалыптастыру.</p> <p>Жұмыс мазмұны: «Қол шапалақтайық – ля-ля!» деген өлеңге сәйкес қимыл жасау.</p>
Серуенге дайындық	<p>Киініп-шешіну кезінде киімдерін белгілі тәртіппен киюге және шешуге жаттықтыру. Киіміндегі ұқыпсыздықты байқап, оны өз бетінше немесе ересектердің көмегімен жоюға, қол орамалды пайдалануға үйретуді жалғастыру.</p> <p>Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен</p>				